VOORRONDES

NATIONALE AARDRIJKSKUNDE OLYMPIADE 2015

VOORTGEZET ONDERWIJS

aardrijkskunde olympiade

slo

CITO

BRONNEN

206702-L-sc-sub02-Cito

Bronnenboekje

Voorronde Nationale Aardrijkskunde Olympiade 2015

Inhoud **pagina**

Bronnen bij **A** Ebola in West-Afrika 2

Bronnen bij **B** De zeven zeeën van Sindbad de Zeeman 5

Bronnen bij **C** Het grootste bouwproject ter wereld 7

Bronnen bij **D** Water in de stad van de toekomst 9

A Ebola in West-Afrika

Bron 1

Uitbraak van ebola in West-Afrika

In West-Afrika heerst een ebola-epidemie. Ebola is een besmettelijke ziekte die wordt veroorzaakt door een virus. De ziekte is zeldzaam en komt voor in de vorm van regionale uitbraken in Centraal- en West-Afrika. Het virus is aangetroffen in verschillende vleermuissoorten die in Afrika leven. De huidige epidemie startte in Guinee toen een tweejarige peuter in aanraking kwam met een vleermuis. De peuter kreeg koorts en overleed enkele dagen later. Naast vleermuizen kunnen ook dieren als chimpansees, gorilla's en antilopen het ebola-virus dragen. Als mensen deze dieren slachten en eten (*bushmeat*), kunnen ook zij het virus krijgen.

'Na het overlijden van het jongetje bleef de ziekte ongemerkt smeulen en werden verschillende besmettingsketens in gang gezet', zo stelt de Wereldgezondheidsorganisatie WHO. Dorpelingen waren bang, dokters stonden voor een raadsel. Sommigen dachten dat het om een uitbraak van cholera ging, maar niemand was zeker en in dat informatievacuüm kon het virus zich makkelijk verspreiden.

Op 25 maart 2014 rapporteerde de WHO dat het ministerie van Volksgezondheid van Guinee ebola in vier districten in het zuidoosten van het land had vastgesteld. Op 14 oktober 2014 was de epidemie verspreid over drie landen (Guinee, Liberia en Sierra Leone). Vijf landen (Senegal, Nigeria, Mali, Spanje, Verenigde Staten) kenden incidentele gevallen waarbij besmetting te herleiden was.

Er zijn grote moeilijkheden bij de bestrijding van de epidemie. Wereldwijd worden maatregelen genomen om verder verspreiding tegen te gaan. Uit de hele wereld worden hulpgoederen en hulpverleners ingezet om de ziekte te bestrijden. In West-Afrika heeft de uitbraak van ebola geleid tot paniek en argwaan onder de bevolking. Mensen mijden het openbare leven uit angst voor besmetting.

Vrij naar: Algemeen Dagblad , 9 oktober 2014 en Cito.

Bron 2

aantal slachtoffers van het ebola-virus, per jaar sinds 1976

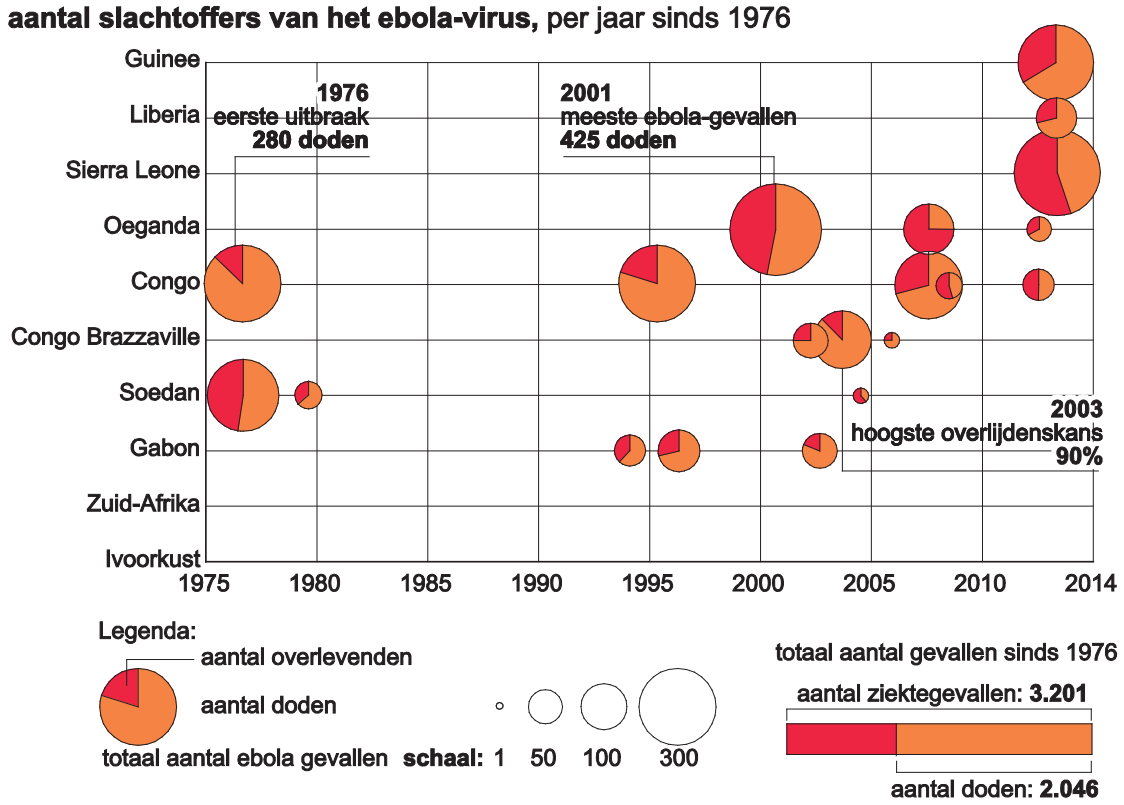

Bron: Reuters/NRC

Bron 3

Doden tot 4 oktober 2014 als gevolg van de uitbraak van ebola

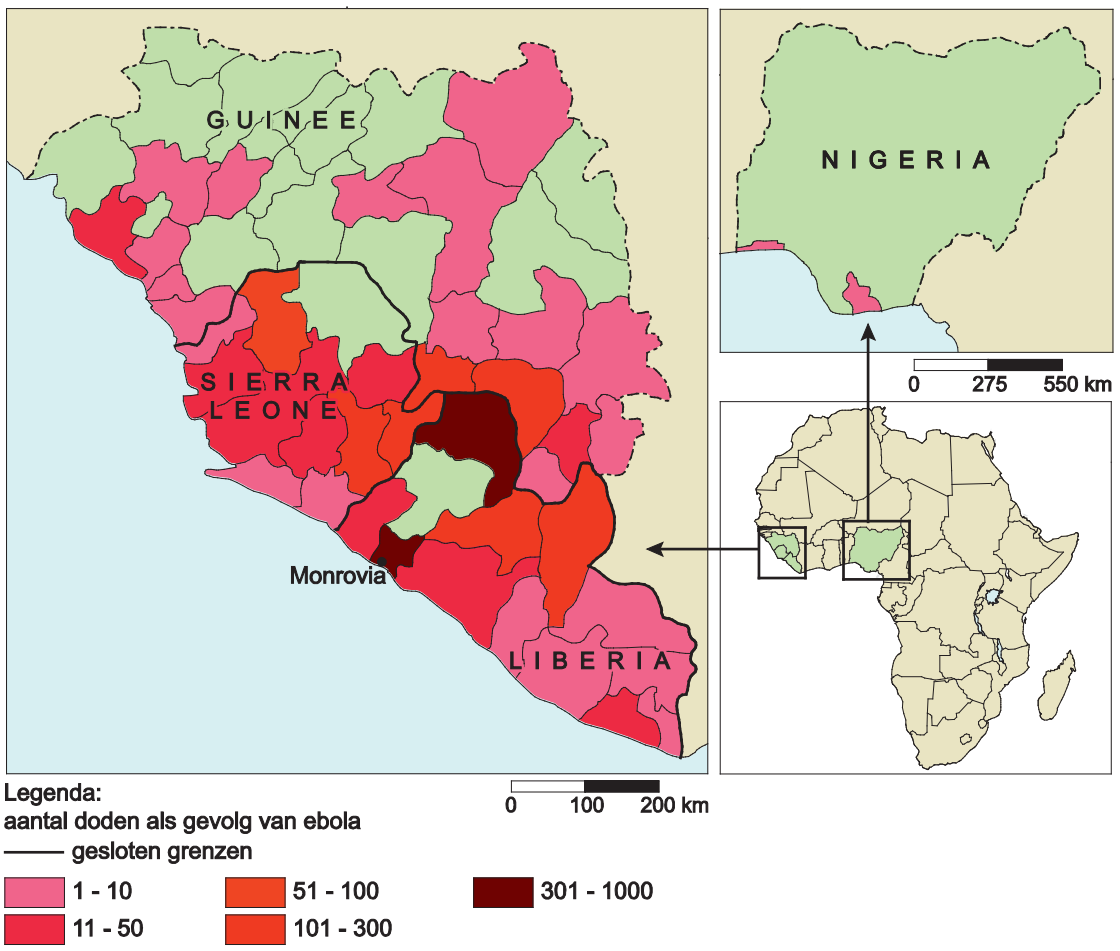

http://news.bbcimg.co.uk

B De zeven zeeën van Sindbad de Zeeman

Bron 1

De zeven reizen van Sindbad de Zeeman

Het verhaal van Sindbad de Zeeman is een raamvertelling van zeven reizen, afkomstig uit Sprookjes van Duizend-en-één nacht. De naam Sindbad, ook wel geschreven als Sinbad, is wellicht afgeleid uit het Perzische woord ‘Sindh’ dat een gebied aanduidt rond de monding van de Indus, in het huidige Pakistan. De oudste teksten die bewaard zijn van het verhaal, zijn geschreven in het Arabisch. Wellicht is Sindbad een historische figuur uit het huidige Oman, Irak of Iran. In het verhaal vertrekt hij steeds uit Basra in het huidige Irak.
De reizen van Sindbad hebben betrekking op de negende en tiende eeuw na Christus, toen Arabische zeelieden de gevaren van de Indische Oceaan trotseerden om handel te drijven met onder andere China. De bestemming van de reizen van Sindbad is niet altijd duidelijk. Hij bezoekt in ieder geval Sri Lanka (de zesde en zevende reis) en Sumatra of Borneo (vijfde reis).
Het verhaal van Sindbad heeft veel gelijkenissen met bijvoorbeeld de Odyssee van Homerus en de legende van Sint Brandaan uit Ierland.

Bron: Cito

Bron 2

Mappa Mundi

Mappa Mundi van Muhammad al-Idrisi, gemaakt in het jaar 1154 aan het hof van koning Rogier II op Sicilië. Deze kaart geeft ongeveer het deel van de wereld weer dat in de tijd van het verhaal van Sindbad ‘bekend’ was.

C Het grootste bouwproject ter wereld

Bron 1

Lot Nicaragua in handen van dubieuze Chinees

Vandaag begint het titanenwerk aan een kanaal dwars door Nicaragua, een plan dat het een eeuw geleden aflegde tegen het Panamakanaal. Een Chinees concern onder leiding van de dubieuze telecomtycoon Wang Jing heeft voor de bouw van het megakanaal de zeggenschap gekregen over een derde van het grondgebied van Nicaragua. Het bouwproject is in alle opzichten gigantisch. Met een lengte van 286 kilometer, een breedte van 230 meter en een diepte van 27 meter is het Nicaraguakanaal het grootste bouwproject ter wereld. Tankers tot 250.000 ton moeten gebruik kunnen maken van de nieuwe vaarroute. Het megaproject omvat verder een diepzeehaven aan beide kusten, een vliegveld, wegen, spoorwegen en een vrijhandelszone. De geschatte economie van de kanaalzone zal groter zijn dan die van de rest van Nicaragua.
Het kanaal moet een economische stimulans zijn die het op een na armste land van Amerika goed kan gebruiken. De Nicaraguaanse regering heeft de Hong Kong Nicaragua Development Group (HKND) verregaande concessies gegeven voor de aanleg van het kanaal. Het concern krijgt de eerste vijftig jaar een meerderheidsbelang in het Kanaal en het mag buiten het rechtssysteem van Nicaragua opereren. Om dat juridisch mogelijk te maken is de grondwet aangepast.

Bron: De Volkskrant, 22 december 2014

Bron 2

Mogelijke trajecten en hoogteprofiel van het Nicaraguakanaal

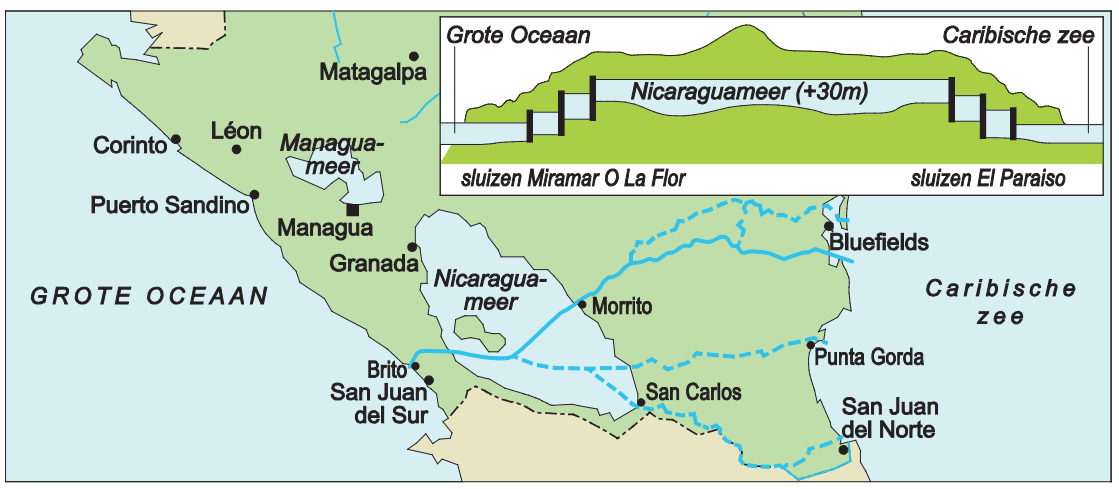

Nicaraguakanaal	Panamakanaal
±290 km lang	82 km lang
22 m diep	21 m diep
±250.000 ton schepen	130.000 ton schepen
eind 2014 start bouw	1914 in gebruik, 2015 vernieuwing klaar

Bron: Köbben, B. J. in Geografie, juni 2014 bij Rode meesterzet of witte olifant? van ‚Mons, S.

D Water in de stad van de toekomst

Bron 1

Toekomstscenario's voor water in de stad

Hoe we de Nederlandse steden aanpassen aan de toenemende kans op wateroverlast hangt af van een aantal onzekerheden. Twee belangrijke onzekerheden zijn:

- de mate waarin mensen zich bewust zijn van overstromingsgevaar. Is dit overstromingsbewustzijn groot of klein?
- de beschikbaarheid van geld om maatregelen te nemen tegen overstromingsgevaar. Is er sprake van economische bloei of economische neergang?

In onderstaand schema zijn deze twee onzekerheden tegen elkaar afgezet in een assenstelsel. In dat assenstelsel ontstaan dan vier kwadranten, waarbij vier scenario's horen. In het schema zijn van drie scenario's (A, C en D) titels gegeven. Scenario A is nog iets verder uitgewerkt.

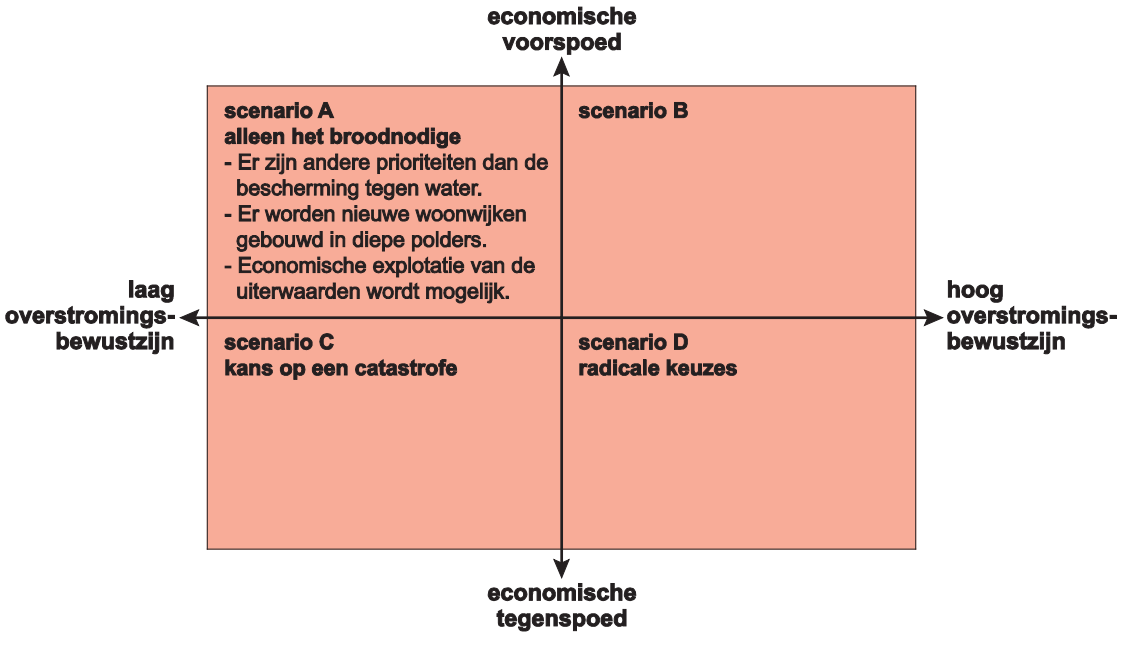

Windesheim

ONDERWIJS CULTUUR WETENSCHAP

Ministerie van Onderwijs,
Cultuur en Wetenschap

KNAG

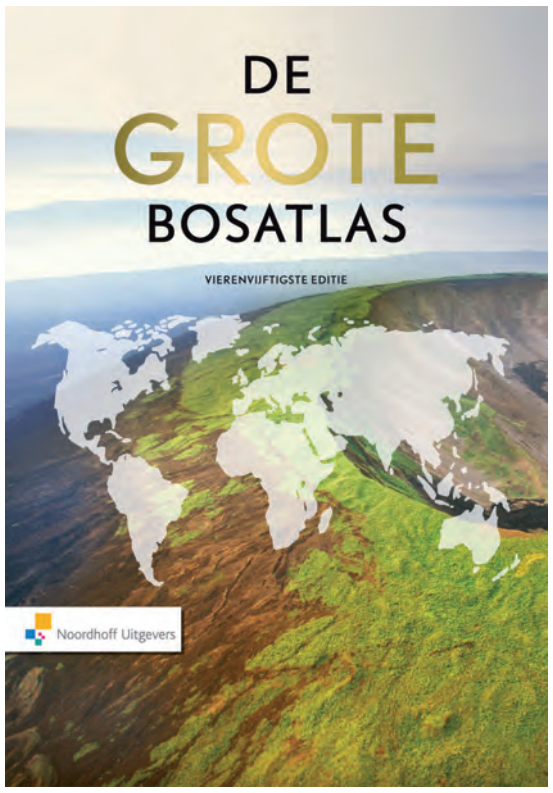

UNIE VAN WATERSCHAPPEN